

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ РИНКУ І ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ВІДДІЛ РИНКОВИХ МЕХАНІЗМІВ ТА СТРУКТУР

**ТЕНДЕНЦІЇ, ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА МЕХАНІЗМИ
СЕЛЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ
ВИНОГРАДУ І ПЛОДОВО-ЯГІДНИХ КУЛЬТУР У ВОЄННИЙ І
ПОВОЄННИЙ ПЕРІОДИ**

(Аналітична записка)

ОДЕСА – 2024

Нікішина О.В., Соколюк К.Ю. **Тенденції, пріоритетні напрями та механізми селективного регулювання вітчизняного ринку винограду і плодово-ягідних культур у воєнний і повоєнний періоди: аналітична записка.** Одеса: ІРЕЕД НАН України, 2024. 63 с.

АНОТАЦІЯ

В аналітичній записці на підставі проведеного аналізу визначено головні тенденції та проблеми функціонування українського ринку винограду та плодово-ягідних культур у довоєнний та воєнний періоди. Встановлено сучасні тренди розвитку зовнішньої торгівлі на досліджуваному ринку та чинники імпортозаміщення. Обґрунтовано пріоритетні напрями та пропозиції щодо вдосконалення механізмів селективного регулювання вітчизняного ринку винограду та плодово-ягідних культур у контексті реалізації завдань Плану повоєнного відновлення України за напрямом «Нова аграрна політика». Визначено логістичні та інституційні чинники розвитку ринку в воєнний та повоєнний періоди. Науковою новизною дослідження є удосконалення інституційно-економічних механізмів селективного регулювання ринку винограду та плодово-ягідних культур України в воєнний і перший повоєнний періоди за рахунок диференціації грантової підтримки індивідуальних господарств у залежності від виду культур, характеру їх виробництва й переробки, умов працевлаштування найманих працівників.

У підготовці аналітичної записки приймали участь:

Нікішина О.В. – д.е.н., с.н.с., зав. відділу ринкових механізмів та структур;

Соколюк К.Ю. – к.е.н., доц., с.н.с. відділу ринкових механізмів та структур (відповідальний виконавець).

Затверджено Вченою Радою, Протокол № 10 від «25» травня 2024 р.

ЗМІСТ

Вступ	3
I. Тенденції розвитку українського ринку винограду та плодово-ягідних культур у довоєнний та воєнний періоди	4
II. Сучасні тренди розвитку зовнішньої торгівлі на релевантному ринку та детермінанти імпортозаміщення.....	20
III. Пріоритетні напрями та механізми селективного регулювання розвитку українського ринку винограду та плодово-ягідних культур у воєнний та повоєнний періоди.....	34
IV. Логістичні та інституційні чинники розвитку релевантного ринку в воєнний і повоєнний періоди.....	42
Висновки.....	52
Перелік використаних джерел.....	56
Додаток А	61